

Tervetuloa Vasan kierrokselle 1

Välkommen till Vasan kierros naturstigen Welcome to Vasan kierros nature trail

Salamajärven kansallispuiston erikoisuus on erämaissa viihtyvä villi metsäpeura. Metsäpeura on hyvin samannäköinen kuin sukulaisensa, tunturipeurasta kesytetty poro. Täysikasvuinen urospeura eli hirvas painaa noin 130 kiloa ja naaraspeura eli vaadin noin 80 kiloa. Vasa painaa syntyessään vain viitisen kiloa, mutta kasvaa nopeasti ja pärjää jo yksivuotiaana ilman emoa.

Vasan kierros sopii hyvin lapsiperheille. Reitin pituus on kaksois kilometriä ja se on merkityt maastoon valkoisilla maalimerkeillä. Reitin varrella on kuusi luontopolkutaulua, jotka kertovat metsäpeurojen elämästä. Kolmostaululle asti pääsee myös pyörätuolilla ja lastenrattailla.

En specialitet i Salamajärvi nationalpark är den vilda skogsrenen som trivs i ödemarken. Skogsrenen är mycket lik sin släkting renen, som är en tämd variant av fjällrenen. En fullvuxen rentjur (sarv) väger ca 130 kilo och en renko (vaja) ca 80 kilo. Kalven väger vid födseln endast ca fem kilo, men växer snabbt och klarar sig redan som ettåring utan sin mamma.

Naturstigen Vasan kierros (Kalvens runda), passar bra för barnfamiljer. Leden är två kilometer lång och den är märkt med vita målade märken. Längs rutten finns sex naturstigstavlor som beskriver skogsrenens liv. Fram till den tredje tavlan kommer man också med rullstol och barnvagn.

The wild forest reindeer (*Rangifer tarandus fennicus*) is the speciality of Salamajärvi National Park. It looks very similar to its tame cousin the reindeer (*Rangifer tarandus tarandus*). A fully grown forest reindeer male weighs around 130 kilograms, and a female around 80 kilograms. A calf only weighs around 5 kgs at birth but grows fast and can already manage without its mother after a year.

Nature trail Vasan kierros (The Calf's Trail), is ideal for families. The trail is two kilometers in length and marked with white dots of paint. On the trail you will find six boards with information about the wild forest reindeer. You can get as far as board 3 with a wheelchair or a buggy.

Kokeile pystykösi sinä loikkaamaan yhtä pitkälle kuin kärppä tai jänis?

Prova om du kan hoppa lika långt som en vessla eller en hare?
See if you can leap as far as a stoat or a hare?

- 1 Olet tässä - Du är här - You are here
- 2 Vasan kierros luontopolku - naturstig - nature trail 2 km
- 3 Pahapuron lenkki - leden - trail 7 km
- 4 Vaativa esteötön reitti 0,8 km
Krävande tillgänglig led
Demanding accessible trail
- 5 Luontotupa - Naturstuga - Nature Information Hut
- 6 Pysäköintialue - Parkeringsplats - Parking area
- 7 Tulentekopaikka - Eldplats - Campfire place
- 8 Kotalaavu - Käta -Campfire shelter
- 9 Vuokrakota - Hyreskåta - Rental lapp hut
- 10 Kuivakäymälä - Torrtoalett - Dry toilet
- 11 Esteötön käymälä - Tillgänglig toalett
- Accessible toilet

Sukupuutosta uuteen nousuun 2

Från utrotning till ny ökning From extinction to a new future

Jo tuhansia vuosia sitten Suomen ensimmäisten asukkaiden tärkein riistaeläin oli metsäpeura. Niitä pyydytettiin kaivamalla ansakuoppia peurojen kulkureiteille. Vielä 400 vuotta sitten peuroja oli miltei kaikkialla Suomessa, mutta lopulta metsästys kävi niin tehokkaaksi, että 1900-luvun alussa ne hävisivät Suomesta kokonaan. Onneksi peuroja säilyi Venäjän Karjalassa, mistä niitä palasi takaisin Suomen puolelle 1950-luvulla. Vuosina 1979-1980 Kuhmosta tuotiin 8 vaadinta ja 2 hirvasta tänne Salamajärvelle totustarhaan. Viiden tarhausvuoden jälkeen peuroja oli jo 40. Osa niistä karkasi ja loputkin vapautettiin kansallispuistoon. Näistä peuroista on kasvanut Suomenselälle jo yli 1500 metsäpeuran kanta!

Redan för tusentals år sedan var skogsrenen det viktigaste villebrådet för de första invånarna i Finland. Renarna jagades med hjälp av fångstgropar längs renarnas stråk. Ännu för 400 år sedan fanns det skogsrenar nästan överallt i Finland, men till slut blev jakten så effektiv att de vid 1900-talets början helt och hållet försvann från Finland. Till all lycka överlevde skogsrenen i ryska Karelen, varifrån de återvände tillbaka till Finland på 1950-talet. Under åren 1979-1980 transporterades 8 vajor och 2 sarvar från Kuhmo hit till invänjningshängnet i Salamajärvi. Efter fem år i hängnet hade antalet renar ökat till 40. En del av dem rymde och de sista släpptes också ut i nationalparken. Av dessa renar har stammen i Suomenselkä vuxit till över 1500 individer!

The wild forest reindeer was the most important animal hunted by the first people who lived in Finland thousands of years ago. The reindeer were caught by digging hunting pits on their paths. 400 years ago they were found almost everywhere in Finland, but as a result of effective hunting, by the early 20th century there were none left. Luckily a few survived in Karelia region in Russia, and some came back to Finland in the 1950s. In 1979 and 1980, 8 females and 2 males were brought here. They stayed in a pen while getting used to living in Salamajärvi. After five years, they already numbered 40. Some escaped, and the rest were released in the park. Today there are over 1,500 wild forest reindeer in Suomenselkä!

Tiesitkö että me peurat voimme vaeltaa jopa satoja kilometrejä? Jos palautussiirtoa olisi yritetty ilman tarhausta, esi-isäni ja -äitini olisivat luultavasti vaeltaneet takaisin kotiseudulleen.

Visste du att vi renar kan vandra hundratals kilometer? Om man hade försökt återföra renarna utan invänjning hade mina förfäder och -mödrar troligtvis vandrat tillbaka till sina hemtrakter.

Did you know that we can travel hundreds of kilometres? If my ancestors had not been kept in a pen for a while, they would probably have gone back to where they came from.

Metsäpeurojen totustarha sijaitsi tästä ihan vähän matkaa Koiravuoren suuntaan.

Skogsrenarnas invänjningshängn fanns ett litet stycke härifrån i riktning mot Koiravuori.

The pen they lived in was nearby in the direction of Koiravuori.

Vasa syntyy keväällä 3

Kalven föds på våren Springtime brings calves

Hirvet synnyttää usein kaksi, kauriit jopa kolme vasaa kerrallaan. Metsäpeuralle syntyy kuitenkin vain yksi vasa. Heti synnytyyään touko-kuun lopulla vasa nousee jaloilleen ja alkaa juoda emänsä maitoa. Kesän saapuessa vaatimet ja vasat kokoontuvat pieniksi ryhmiksi samoin kuin hirvaat omiinsa. Ne viihtyvät soilla syöden kasveja.

Syksyllä peurat muodostavat kiima- eli rykimäläumoja, joissa uudet vasat saavat alkunsa. Talven tullen peurat vaeltavat isoissa laumoissa monien kymmenien kilometrien päähän jäkälää kasvaville mäntykankaille. Kevään koittaessa peurat vaeltavat taas takaisin kesälaitumilleen ja vaatimet etsivät rauhallisen vasomispaijan.

Älgarna föder åfta två kalvar, hjortarna upp till tre kalvar åt gången. Skogsrenen får bara en kalv. När kalven föds i slutet av maj reser den sig genast upp på sina ben och börjar dricka av moderns mjölk. När sommaren kommer samlas vajorna och kalvarna i små grupper liksom också sarvarna i egna grupper. De strövar omkring på myrarna och äter växter.

På hösten bildar renarna brunstflockar där nya kalvar får sin början. Till vintern vandrar renarna i stora flockar till tallmoarna flera tiotala kilometer bort, där det växer renlav. När våren kommer vandrar renarna tillbaka till sina sommarbeten och vajorna letar upp en lugn kalvningsplats.

The elk (*Alces alces*) often have two and roe deer (*Capreolus capreolus*) up to three calves a year. The wild forest reindeer only has one. As soon as it is born in late May, the calf stands up and starts drinking milk from its mother. In summer, the females and calves stay together in small groups, and the males have their own groups. They like to eat mire plants.

During the rutting season in the autumn they gather into herds, and the females become pregnant again. In the winter, the wild forest reindeer migrate long distances in large herds to pine forests with lichen. In spring, they return to their summer pastures, and the females find a quiet place for calving.

Katso Korkeasaaren eläintarhassa kuvattu video peuranvasan puuhista!

youtu.be/CEJocRaiEd4
Kesto: 0:41 min

Titta på videon om renkalven på Högholmens djurgård!
Watch a video of a calf's antics filmed in the Korkeasaari Zoo!

Harmaaporonjäkälä
Grå renlav
Reindeer lichen
Cladonia rangiferina

Lehmäntatti
Björksopp
Birch bolete
Leccinum scabrum

Tupasvilla
Tuvull
Hare's-tail cottongrass
Eriophorum vaginatum

Raate
Vattenklöver
Bog bean
Menyanthes trifoliata

Tästä meni peura! 4

Här gick en ren! A reindeer was here!

Kesällä ja syksyllä on parhaat mahdollisuudet nähdä metsäpeuroja täällä Salamajärvellä. Peuran nähdäkseen pitää liikkua hiljaa, sillä ne ovat arkoja. Vaikka et näkisi peuraa tällä kertaa, voit nähdä sen jättämää jälkiä: esimerkiksi suohon tallautuneita polkuja, kuten tässä lähellä, sekä mustia papanoita.

Joskus voit löytää myös peuran sarven, sillä peuroille kasvaa joka vuosi uudet sarvet. Hirvieläimillä yleensä vain uroksille kasvaa sarvet. Metsäpeuroilla ja poroilla sen sijaan naaraatkin ovat sarvipäisiä. Vanhemmat hirvaat pudottavat sarvensa vuodenvaihteessa, nuoremmat vasta kevättalvelta. Vaadin pudottaa sarvensa vasta vasan synnytyy়. Uudet sarvet alkavat kasvaa saman tien ja ne kasvavat yleensä aina vähän suuremmiksi kuin edelliset.

De bästa möjligheterna att se skogsrenar här i Salamajärvi är på sommaren och hösten. När man ser en ren måste man röra sig försiktigt för de är skygga. Även om du inte ser en ren den här gången kan du se spår av den: till exempel uppträmpade stigar på myren här i närheten, eller svarta kolor av spillning.

Ibland kan man också hitta ett renhorn, för det växer ut nya horn varje år. Hos hjortdjur är det vanligtvis bara hanarna som får horn. När det gäller skogsrenar och renar får därmed också honorna horn. Äldre tjurar tappar sina horn vid årsskiftet, de yngre först på vårvintern. Vajorna tappar sina horn först när kalven har fötts. De nya hornen växer genast ut och de växer sig oftast lite större än de tidigare.

The autumn and summer are the best times for spotting wild forest reindeer. They are timid, so you must keep quiet. Even if you did not see one today, you may see traces of it: tracks made in the mire, like the ones nearby, and black droppings.

Sometimes you can also find antlers, as they grow new ones every year. In the deer family only the males usually have antlers, but female wild forest reindeer and tame reindeer also have them. Older males lose their antlers in the new year, while young ones do so in late winter. A female only loses her antlers once her calf is born. The antlers start growing again at once, and the new ones usually always are a bit bigger than the old ones.

Katso metsäpeuroja
WWF:n Luontolive-tallenteelta!

youtu.be/XotlFEY-gOc
Kesto: 1:15 min

Titta på skogsrenar i WWFs bandade livesändningar Luontolive.
Watch wild forest reindeer on a WWF live cam recording.

Katso tarkasti, nätkö maastossa jälkiä metsäpeuroista!

Se noga efter, ser du spår av skogsrenar i terrängen?

Look carefully. Can you see any traces of wild forest reindeer?

Metsäneläinten jälkiä 5

Spår av skogsdjur Prints of forest animals

Tässä taulussa on metsäneläinten oikean etutassun, -käpälän tai -sorkan jälkiä luonnollisessa koossa. Vertaa niitä omaan kämmeneesi!

På den här tavlan ser du den högra framtassen, labben eller klöven hos olika skogsdjur i naturlig storlek. Jämför dem med din egen hand!

This board shows prints of forest animals' right paws or hooves in a natural size. Compare them to your hand!

Varsinkin paksussa lumessa lähes kaikki eläimet kulkevat jonossa astuen aina edellä menevän eläimen jälkiin. Yritä kulkea metsäpeuran jäljissä!

Susi / Varg / Wolf
Canis lupus

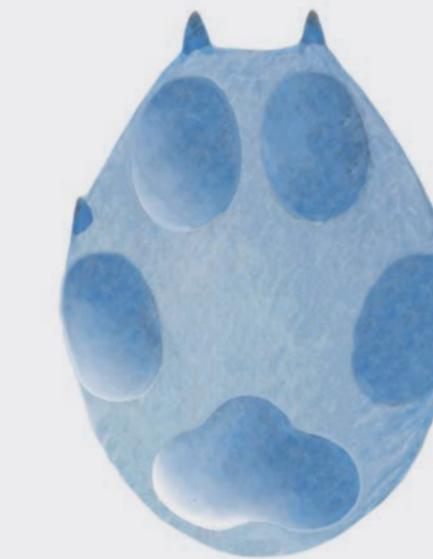
Orava / Ekorre / Squirrel
Sciurus vulgaris

Ilves / Lodjur / Lynx
Lynx lynx

Metsäkauris / Rådjur / Roe deer
Capreolus capreolus

Kettu / Räv / Fox
Vulpes vulpes

Karhu / Björn / Brown bear
Ursus arctos

Hirvi / Älg / Elk
Alces alces

Aistit valppaina 6

Med sinnena på helspänn Open up your senses

Metsäpeurojen tarkin aisti on haju-aisti. Ne myös näkevät ja kuulevat hyvin. Hajuista on erityisen tärkeää silloin, kun peurat etsivät jäkälää lumen alta. Kaikkien aistiensa avulla peurat tarkkailevat koko ajan, onko lähistöllä petoja.

Peurat viestivät toisilleen ynhätelemällä. Suurin meteli peuroista lähtee rykimääkaan, kun hirvaat mittelevät voimiaan ja päästävät röhkiviä ääniä. Peurojen sorkista eli koparoista kuuluu kävellessä ja juostessa nakuvaa ääntä. Tämä auttaa vasaa pysymään metsässä emonsa kintereillä.

Skogsrenens starkaste sinne är luktsinnet. Den ser och hör också bra. Luktsinnet är speciellt viktigt när renarna letar efter renlav under snön. Med hjälp av alla sina sinnen iakttar renarna hela tiden om det finns rovdjur i närheten.

Renarna signalerar till varandra genom att råma. Renarna låter som mest under brunsttiden när tjurarna mäter sina krafter och kan åstadkomma grymtande läten. När renarna springer hörs det ett knäppande ljud från deras klövar. Det hjälper kalven att hålla sig nära modern i skogen.

Smell is the wild forest reindeer's keenest sense. They also see and hear well. The sense of smell is vital when they are looking for lichen under the snow. They also use all of their senses to watch out for carnivores.

Wild forest reindeer communicate by grunts. They are at their noisiest in the rutting season as the males take the measure of each other and snort. Their hooves make a clicking sound when they walk and run. This helps the calf follow its mother in the forest.

Kuuntele miten kutsun
emoani ja miten sen sorkat
nakuvat, kun se saapuu!

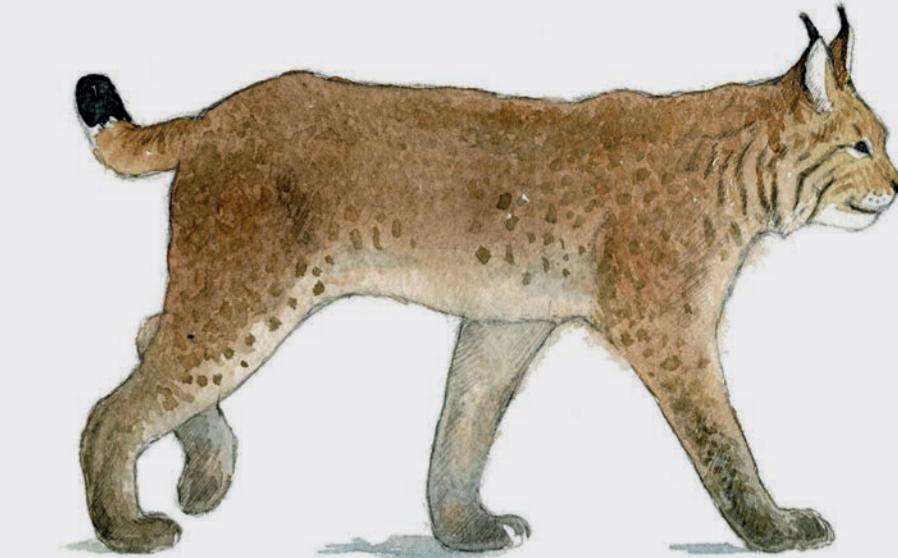

youtu.be/-NyEYJByGJw
Kesto: 0:30 min

Hör hur jag kallar på min mamma och hur hennes klövar knäpper när hon kommer!
Listen to how I call for my mother and how her hooves click when she runs to me!

Ahma / Järv / Wolverine
Gulo gulo

Ilves / Lodjur / Lynx
Lynx lynx

Karhu / Björn / Brown bear
Ursus arctos

Susi / Varg / Wolf
Canis lupus

Suomen neljän suurpedon lisäksi peuroja uhkaa myös liikenne sekä erämaisten metsien ja soiden väheneminen.

Förutom av de fyra stora rovdjuren hotas renarna i Finland av trafiken och de krympande urskogarna och myrarna.

The wild forest reindeer are threatened not only by carnivores but also traffic and loss of forests and mires.